

15. nap a magyar Caminón

Esztergomtól-Máriagyüdig Zarándoklat itthon

Ami elindított:

2011 őszén a budafoki könyvtárba meghallgattam dr.Papp Lajos és Rumi Imre beszámolóját a Magyar Zarándokútról. Ahogyan peregetek a képek, hallgattam a beszámolót, valami megérintett. Nem kellett sokat gondolkodnom azon, végigjáróm-e a magyar zarándokutat? Néhány hét alatt megérlelődött bennem az elhatározás, tavasszal indulok. 2008 őszén a spanyolországi El-Caminót, 800 km-t végig jártam. 33 napot gyalogoltam és életem meghatározó része lett az "Út", .A következő évben zarándoktársaim itthon kialakítottak egy magyar caminót, ami Budapeستől-Lébényig 8 nap, 200 km, szintén gyalog. Szent Jakab napra érünk Lébénybe, ahol egy csodálatos, -több mint 800 éves- Szent Jakab tiszteletére szentelt templom van. A zarándoklatot saját szervezésben mi „Szent Jakabosok” szervezzük, építjük..... Első évben közel 60 zarándok, második évben 65-70 fő, míg a tavalyi évben két turnus egy nap eltéréssel, mindegyik csoportban 65-70 fő indult. Ez a nyári zarándoklat nagyon sok lelki feltöltődést adott, a falvak templomai mindenütt nyitva álltak és nagy-nagy szeretettel fogadtak bennünket a falvakban, ahol átmentünk és megszálltunk (általában iskolák tornatermei-matracokon). Ma ez az út már összeköt a Spanyol Caminóval, Lébényi templom előtt ott áll a kő, rajta Santiagó de Compostela 2910 km! Több szakaszán jártam a Mária útnak, részt vettem a sümegi 80 km-es zarándoklaton is. Én úgy gondolom ezek a zarándokutak, nagyon jól megférnek egymás mellett. Nem az a fontos, hogy melyik úton zarándokolsz, hanem, hogy zarándokolsz, és ha zarándokolsz, jó úton jársz!

Nagy volt hát bennem az érdeklődés (ez sokkal több volt pusztán érdeklődésnél) milyen a Magyar Zarándokút Esztergomtól-Máriagyüdig? Elolvastam mindent, ami az úttal kapcsolatban a honlapon olvasható volt. A tavaszi nyitó zarándoklaton 1 napot gyalogoltam is a kis csapattal. Rumi Imrétől sok hasznos tanácsot és segítséget kaptam. Nála váltottam ki a zarándokcsomagot is.

Indulás

Május 1. kedd

A koradélutáni órákban indultunk Budapestről Esztergomba zarándoktársammal, Terikével. Férjem elvitt kocsival bennünket. Többször jártam már itt, de mindig megcsodálom a várost. István királyhoz kötöm, a keresztény Magyarország itt ringott bölcsőjében. A város tele történelmünk emlékeivel. Kényelmesen bejelentkeztünk a Szent Adalbert központban lévő zarándokszállásra, amely tökéletes volt. Igazi zarándokhangulatot lehel, ehhez járult még a hely szelleme is, amely minden szögletében emlékeztetett hol vagyunk. Közben megérkezett Péter is, caminós zarándoktársunk, aki úgy tervezte, velünk együtt járja végig az utat, de hirtelen jött betegsége megakadályozta szándékában. Azonban mégis eljött, hogy indulásunk előtt velünk töltsön néhány órát. Férjem meghívott bennünket egy finom fagyira, majd elbúcsúzott tőlünk, Péter is nemsokára hazaindult. Ketten maradtunk Terikével. Sokáig ültünk és beszélgettünk a Magyarok Nagyasszonya szobor közelében, mintha csak védelmet, áldást kértünk volna utunkra tőle. Újra-meg újra megcsodáltuk a panorámát. A lemenő nap vörös sugaraival bearanyozta a Dunát. A hófehér hajók csendben siklottak a vízen és hullámok is elcsendesedtek. Sötétedett, szállásunkra mentünk, hogy pihenten induljunk reggel. Még nem tudtuk milyen nehéz út vár ránk. Este 9 óra körül megérkezett a harmadik zarándoktársunk Józsi, vonattal jött le, hogy csatlakozzon hozzánk a zarándoklatra. Volt egy kisüveg borunk, ezt az indulás estéjén megittuk barátságunkra, utunkra. Mindhárman végigjártuk az El-Caminót és a Szent Jakab zarándoklatokat is, igazi zarándokbarátság a mienk.

Első nap.

Május 2. szerda

Korán indultunk, tudtunk hogy nem lesz könnyű napunk. Az idő szép volt, már reggel éreztük meleg lesz. A jelek végigvezettek bennünket a kálvárián, ahonnan csodás kilátás nyílt a városra. A városból kivezető úton, már éreztük, kemény szakasz lesz a mai. Én ugyanis erre az útra egyáltalán nem készültem fizikailag, a napi kutyás sétámon és a szokásos budafoki gyaloglásomon kívül, ami abból állt, hogy heti 2-3 alkalommal gyalog megyek le a budafoki piacra, postára stb., ami kb.4-5 km. Erősen fújattunk Terikével, nehezen vettük a meredek emelkedőket. Józsi lemaradt, a pékségnél megállt reggelit venni. Gondoltuk, majd utolért. Pihenni csak a Vaskapunál álltunk meg, a menedékháznál, ahol finom kávét ittunk és még finomabb rétest, ettünk. Jólesett a pihenő. Innen újra meg újra megcsodálhattuk a pilisi tájat, amely határtalan örömmel tölti el a lelked. Istenem, milyen szép Magyarország!!! Százszor meg százszor elmondod és szárnyal a lelked, amikor a hegyek között látod a kék Dunánkat! A nap már erősen tűz, nagyon meleg van, a nap fénye szikrázik a Duna vizén, tündértáncot jár. Olyan déli egyóra körül megpillantottuk Pilisszentlélek házeit. Elfogyott a vizünk és a hőség tombolt. 30 fok körüli a hőmérséklet. Az egyik ház kapuja nyitva volt és a háziak az udvaron voltak, kértünk tőlük vizet, amit nagyon szívesen adtak, sőt a kerti csapnál megmosakodtunk. Kicsit beszélgettünk a helybéli házaspárral, panaszkodtak. Nehéz az életük.....

Terike nagyon rosszul volt, szerintem a vérnyomása megugrott, olyan volt az arca, mint a főtt ráké, az is lehet, hogy napszúrást kapott. Aggódtam miatta. A buszmegállónál megnéztük a járatokat, mikor megy Dobogókőre, hogy odáig elmenjen, és hátha jobban lesz, miután kipihente magát. Mi tovább folytattuk utunkat. Persze a faluban semmi nem volt nyitva, se bolt, se kocsmá és az egész falu nagyon „leromlott” állapotban van. Pilisszentlélek pálos kolostoránál megpihentünk. A pálos kolostorokat mindig mély tisztelettel pásztázza a szemem. Találkoztunk ott egy biciklis lánnyal, aki szintén végigjárta a Caminót. Nagy volt az örömünk és persze volt miről beszélgetnünk. Pihenő után felfrissülve folytattuk utunkat, ami nagyon nehéznek bizonyult. Utunk során nemhogy zarándokkal, de egyetlen turistával sem találkoztunk. Közben sms-t kaptam Terikétől, ne haragudjunk, miután felment Dobogókőre, nem érezte magát jobban, az arca és a szeme teljesen bedagadt, így az első busszal hazautazott. Sajnáltam, de megértettem. Kicsit szomorú voltam és aggódtam is miatta, de tudtam, otthon már jó kezekben van. Az utolsó kilométereken már csak vánszorogtam. Hulla fáradtan érkeztünk meg Dobogókőre. Nem gondoltam, hogy ilyen rosszul viselem az első nap nehézségeit. Szállásunk a Zsindelyes fogadóban volt, ahol nagyon kedvesen fogadtak és finom vacsorát készítettek nekünk. A tulajdonos, akinek az édesanyja éppen ott vendégeskedett szívesen mesélt nekünk a Pilis szíve csakrájáról. Azt mondta, olyan energiaközpontban vagyunk, ahol teljes a védelmünk. Vacsora után még kicsit sétáltam, Pilist újra-meg újra megcsodáltam. Gyönyörű naplementével búcsúzott a nap. Én nem tudom milyen - csak éreztem - védelem alatt állok, hogy ez a Pilis csakrája-e??? Úgy aludtam, mint a tej és reggel pihenten ébredtem.

Második nap

Május 3. csütörtök

Korán indultunk, az erdő csodálatos volt, a madarak reggeli koncertet adtak nekünk. A nap fénye átszűrődött a fák levelein, valami fantasztikus érzés volt ebben a korai órákban az erdővel együtt lélegzeni. A Szentkúthoz viszonylag szépen odaértünk, az erdei kápolnánál gyertyát gyújtottam és imádkoztam. Olyan csend és békesség volt itt, ittam a kút vizéből, megmostam arcom, úgy éreztem letisztultam minden külső és belső szennytől. Pilisszentkeresztben a Hilda cukrászda még nem volt nyitva, de nekünk, kérésünkre finom kávét főzött a kedves kis hölgy. Nagy örömmre, a templom éppen nyitva volt, betértünk egy imára. Megcsodáltuk egyszerű szépségét. A Klastrom kert után a pilisi csúcsokról szép kilátásunk volt tájra és a falura. Örültem a Terike SMS-ének, jobban van, volt orvosnál, kapott gyógyszert, jó utat kívánt nekünk. A Trézsi forrás után hamarosan ráléptünk a csillagösvényre. Az ösvényen minden léptünket őseink kísérték, így érve fel a sziklakápolnáig. A nap erősen tűzött ugyan, de most mégis egészen másféle melegséget éreztem. Ennek a helynek éreztem a kisugárzását, mintha őseink szelleme is itt lépdelne mellettünk. A sziklatemplom csöndjében jó volt megpihenni. Pilisszántóra beérve szeretnénk volna valami normálisat ebédelni, nem sikerült, minden

zárva volt, (a Kopár csárda is!) így beértük egy gyümölcsös pitével, amit jóízűen ettem, talán nem volt friss és melegítve igen megülte a gyomrom. Szép erdei úton folytattuk utunkat, ahol az egyik pihenőnél nagyon kellemes élményben volt részem. Leültem a padra, és azt láttam, mellettem két kicsi könyv, rajta egy hatalmas kő. Kezembe vettem az egyiket, nagyot dobbant a szívem: Lukács evangéliuma, melynek a fedelén a következő szöveget olvastam:

„Azért jött az embernek Fia, hogy megkeresse és megtartsa az elvesztettet.”

Tudtam, hogy valaki ezt szándékosan hagyta ott, talán éppen nekem. Nemrég járhatott arra, hiszen nem volt elázva, csupán porlepte. Beolvastam, elbőgtem magam. Olyan ajándék volt ez nekem, amelyet nem is vártam. Megköszöntem az ismeretlennek, aki letette ide. Felvettem, és ha már nem lesz rá szükségem én is, továbbadom, hogy valakinek örömet adhassak úgy, ahogyan ezt az ismeretlen tette velem. Mint egy kis kincset, úgy raktam zsákomba. A másik könyvet esővédett helyen hagytam a fából ácsolt menedékházban. Boldogan indultam tovább. Nehéz, meredek, kacsaringós út következett. Azt hittem soha nem lesz vége. Az egyik meredek úton alig bírtam felmászni. Gyökerekbe, fák ágaiba kapaszkodtam. Pilisszentivánra beérve várni kellett, hogy a zarándokszállást kinyissák. A plébánia udvarán pihiztünk, mikor két fáradt zarándokasszony érkezett, tőlünk kérdezték, jó helyen járnak-e. Mondtuk, igen és mi is zarándokok vagyunk. Megöleltük egymást. Éva és Ági, 64-65 évesek. Tavaly ősszel csak Pilisszántóig jutottak el, ott abbahagyták az utat, most onnan folytatták, bízva, hogy nagyobb szerencsájük lesz, és most végig tudják járni. Nagyon megörültünk egymásnak. A Caminót ők is végigjárták. A szállásunk jó volt és kedvesek a vendéglátóink. A templom ugyan nem volt nyitva, de a plébánia épületében volt egy nagyon meghitt kis kápolna. Nem együtt mentünk be, hagytuk egymást a maga csöndjében imádkozni.

Nagyon nehéz napunk volt én mégis boldog voltam, hálát adtam a Teremtőnek a mai nap örömeiért.

Harmadik nap

Május 4.péntek

Reggeli ébredés, mosakodás után, első lépéseim a kis kápolnába vezettek. Újdonsült zarándoktársainkkal, mintha mindig ismertük volna egymást, megkértük és indultunk. A helybéli közérben, ahol pékség is volt finom reggelit meg útravalót vásároltunk, amit nagyon jól tettünk, mert Normafáig semmit nem tudtunk vásárolni. Utunk nehezen indult, Ági rosszul bírta „az „egyenletes erdei emelkedőt” ahogyan útikönyvünk fogalmazott. Derültünk is rajta. A Muflonitató természetesen zárva volt, -számítottunk is rá- így a magunk elemózsiájából jóízűen falatoztunk. Rövidesen beértünk a városba és elértük a Máriaremetei kegytemplomot. Talán egy óráskat időztünk a templomban és az azt körülvevő csodálatos parkban. Legközelebbi pihenőnk a Pálosok kolostora romjainál tartottuk. Régen, már jártam itt, most mégis szinte új élményként hatott rám az itt látott rom kolostor. A pálosok imáját megfogadtam, megtanulom. Nem emlékeztem rá és megdöbbenve álltam Máriát áldott állapotban ábrázoló szobra előtt. Milyen gyönyörű!!!! Mennyi érzés van benne... mintha belátna gondolataimba, mintha ez nem is egy szobor lenne, hanem maga Krisztusnak anyja nézne szelíd örömmel rám, mintha tudná miért indultam el zarándokutamon.....Imádkoztam, a még meg nem született unokámra gondoltam, amely már él anyja méhében..... és azokért is könyörögtem, akik még meg sem fogantak. Csendben, meghatódva indultam zarándoktársaim után, akik már jó messze jártak. A kisvasútnál vártak rám. Ági vidáman fényképezett és integetett az épp most induló vonatnak.

Makkosmáriánál már nagyon fáradtnak tűnt kicsi zarándokcsapatunk. A kegytemplom körbe volt állványozva, bemenni nem tudtunk. A közeli kerítésen örömmel fedeztem fel az újonnan festett Szent Jakabos zarándokjelzésünket, a fésűskagylót. Zarándoktársaim munkáját dicséri, már készülnek a nyári zarándoklatra. Remélem velük, tudok tartani. Milyen érdekes, most is zarándokúton vagyok, és mennyit gondolok rájuk, a”mi utunkra”. Nagyon összeforrott fantasztikus emberkékből áll a mi csapatunk. Utam elején megfogadtam, hogy nem fogom összehasonlítani a két utat, illetve az El-Caminót sem fogom emlegetni, mégsem tudok nem gondolni rájuk. De ez így van jól. Minden zarándokút más és egyéni attól, hogy te járod, a te érzésed, a te gondolataid, saját választásod az út, mégis közös bennük, hogy sehol nem vagy egyedül, mindig veled van a Teremtő. Mint ahogyan a spanyolországi caminós utamon is tettem, most is minden napomat felajánlottam valakiért, valakikért, valamiért. Ez a harmadik napom. Nehezebb az út, mint gondoltam. Nem tudom mitől, de nehezebb. Talán a végén rájövök.

A Normafánál elköszöntünk egymástól, ma este otthon alszom. Zarándoktársaim a Mátyás király úti zarándokszállást célozták meg. Megbeszéltük holnap hol találkozunk. Bementem még a Sziklatemplomba, jó volt újra itt lennem, mintha haza jöttem volna. Ha a városba megyek, vagy csak egyszerűen érzem a hívást, felrohanok a hegyre, a Sziklatemplom csendje lelkemnek belső békét és nyugalmat ad.

Otthon férjem -sült csirkével- várt, nagyon nyugodt békés szeretetteljes estém volt. Saját ágyamban aludni a legjobb. Frissen, pihentem ébredtem.

Negyedik nap.

Május 5. szombat

Zarándoktársaimmal a budafoki Péter-Pál kápolna előtt beszéltük meg a találkozót. Most úgy érzem én „budafoki” vagyok a vendéglátó zarándok..... A kápolnától meredek lépcső vezet felfelé a kálváriához. A stáció meredek lépcsőin biztatgattam a lányokat és beszéltem az én kedvenc stációjárasomról, melyet minden vasárnap este, misére menve gyalog, imádkozva teszek meg. Hogy fenn a kálvária milyen szép és ki építette, mikor és hogyan épült. Segítségemre jött egy „bennszülött budafoki” férfi, amikor meglátott bennünket lelkesen és bőbeszédűen számolt be Budafok és a kálvária történetéről. A svábok betelepítéséről, a Budafokot keresztbe-hosszába átszövő több mint 50 km hosszú borospincékről, a pezsgőgyárról...stb. A lányok fáradtak voltak és úgy láttam nem voltak olyan lelkesek, mint én, csak tessék-lássék udvariasságból hallgatták végig kedves lelkes „idegenvezetőnket”. Leérve a Duna-partra megpihentünk és finom halat ettünk. Áthaladva a Duna-hídon már égetett a nap, árnyék sehol. Az útnak ez a része az egyik legsivárabb és leglelketlenebb. Beérve Szigetszentmiklóásra, nekem be kellett mennem a sarki kiskocsmába, gondolva van ott WC. A kocsmában, szombat délután lévén, 3-4 ember üldögélt sörözgetett, mikor megláttak és érdeklődtem, használhatom-e a mellékhelyiséget, az egyik felpattant segíteni akart levenni a zsákomat. Látták, hogy mennyire fáradt vagyok és folyik rólam a víz. Az emberek sörrel akartak kínálni, udvariasan megköszöntem, köszönöm nem, az most ebben a hőségben nagyon fejbe vágna. A fiatal pultoshölgy olyan kedvesen, szeretettel invitált, hogy fogadjak el tőle egy üdítőt, vagy egy kapucinót, nem akartam megbántani a kapucinót elfogadtam. Kérdezték, mi ez a zarándoklás, miért csinálom, miért indultam el erre a nehéz útra. Már hallottak róla, de keveset tudnak róla. Szívesen leültem volna közéjük, hogy beszéljek nekik a zarándokútról, de a társaim a közelben vártak rám egy padon, nem akartam várakoztatni őket. A fiatal hölgy kijött a pult mellől és azt mondta, engedjem meg, hogy megpusztiljon és holnap a templomban, imádkozik értünk. Meghatódtam. Szeretettel öleltem meg, nagyon jól esett ez az őszinte kedvesség. Ez nekem olyan „caminós kocsmá” volt. A templomban éppen esküvő volt, így nem zavartuk a szertartást. Fáradtan értünk a zarándokszállásunkra. Talán ezért is történt meg az, hogy zsémbesek voltunk, amikor kinyitották a szállásunk ajtaját, ami alpesi faház volt. Ez önmagában rendben is volt, hiszen mind a négyen tapasztalt zarándokok vagyunk és tudjuk egy zarándoknak, nem kell sok. Fekhely, mosakodási lehetőség és mi ezért is köszönetet mondunk. Itt azonban a por és a pókok szótték be a kis alpesi faházat. Morgolódtunk egy kicsit. Utálom a pókokat és félek a csípésüktől. A mosdó viszont teljesen rendben volt. A helybeli pékségből kaptunk egy kenyeret. Szívesen fogadtuk és megköszöntük. „Nagyon elszégyelltem magam, mi volt ez a morgolódás? Neki kezdtünk a lányokkal port törölni, meg felmosni. Gyorsan rendbe tettünk mindent, öt perc alatt készen is voltunk. Éhesek voltunk, kinn a szalonnasütő helyen együtt vacsoráztunk és gyönyörködtünk a kis-Duna náddal benőtt, madarakkal gazdagon megáldott természetvédelmi tájában. Telehold volt, a nádason keresztül vezetett egy csapás, ahol a horgászok beveztek. A felragyogó ezüsthold ennek vizében visszatükröződött. Fantasztikus volt a látvány. Szép esténk volt, de az éjszakánk rosszul sikerült. Mellettünk egy kis kocsmá és talán éjfélig is szólt a hangos zene, no meg néhány részeg kurjongatása nem hagyott aludni bennünket. Elég fáradtan ébredtünk.

Ötödik nap

Május 6. vasárnap

Úgy beszéltük meg zarándoktársaimmal, Dabast kihagyjuk. Utunkat egy darabig a kis-Duna üdülvézetében folytattuk, gyönyörködtünk a reggeli fényben, a víz csillogó tükrében. Sok vízimadarat látunk, amint éppen a reggelijüket halászták ki a vízből. Megcsodáltuk a

nyaralókat....Enyha!!! Mégsem vagyunk mi olyan szegények.....szebbnél-szebb nyaralók...csónakok és autók. Itt minden a jóllétről, a gazdagságról árulkodik Az egyik nyitva lévő büfében kávéat, ittunk. Nagyon meleg lesz ma... és nem sok árnyék van utunkon. Szigetszentmárton templomkertjében rövid pihenőt tartottunk. Ráckeve felé egyhangú, monoton volt a táj, izzadtunk a gáton, mint az igásló..... Beértünk Ráckevére, nagyon fáradtak voltunk, de a város és a Duna-parti pihenőhelyek szép és rendezett látványa kicsit feldobott bennünket. Nem is gondoltam hogy Ráckeve ilyen szép. És hány temploma is van...egy, kettő három...négy!!! Nagyon szépek a szobrok a városban. A szállást könnyen megtaláltuk. Teljesen elégedettek voltunk, azt viszont sajnáltuk, hogy nem tudtunk itt a közelben egy jó vacsorát enni, hozattunk vacsorát, én finom levest és milánóit ettem. Így már minden rendben volt. Ráadásul férjem és Picilányom meglepiként eljöttek hozzám. Elmentünk fagyizni és nagyon jól éreztünk magunkat, örültem nagyon és boldog voltam, hogy a férjem és Pici lányom ilyen figyelmes - „anyák napja” - lévén eljöttek hozzám. Szép napom volt.

Hatodik nap

Május 7. hétfő

Reggel megérkezett hozzánk Péter. Zarándoktársunk bevállalta, hogy a mai viszonylag rövidtávot velünk gyalogolja végig. Még nem értünk ki a városból, a temetőnél már szemerkélni kezdett az eső, ami később már igen rendesen esett és tartósnak bizonyult. Térdig sárosan szinte pihenés nélkül kellett mennünk, hiszen minden vizes volt, leülni sem tudtunk. Egy helyen végre találtunk nyitvatartó kiskocsmát, oda be is tértünk egy forró kávéra. Péter jól bírta az utat, az eső sem zavart, nagyon jókat beszélgettünk zarándoktársaimmal a végeleáthatatlan gáton. Még így esőben is szép volt a táj. Az akác most virágzik, illata még így esőben is érződött. Alföldi születésű vagyok, ott rengeteg az akác, nagyon szeretetem az akácát, imádom az illatát. Az esőkabátom, most sem hagyott cserben, nem ázott át a zsákom, de a víz mindenemből folyt, a cipőmből akár ki is lehetett volna önteni. A nadrágom térdig vizes, és ahogyan a botomat fogtam, valahogyan befolyt a kabátom alá, végigfolyt a könyökömön, le a pulóveremre. Sajnos az eső Tasig végigkísért. Szóval a mai napunk amolyan esőnap volt. A Tasi zsilipeket viszont megcsodáltam, félelmetesen szép. Szállásunk rendben volt, kaptunk meleg takarót és villanymelegítőt is, hogy ruháink megszáradjanak. A Tasi csárdában fergeteges vacsorát ettünk és nagyon kedves vendégszeretettel, találkoztunk. Pétert, Erzsébet asszony, a tulajdonos ki is vitte a buszhoz, amely épségben hazarepítette Pestre. Jó hogy Péter velünk tartott ma. Az esőt nem is éreztük olyan borzasztónak, jókedvűen végig beszélgettük az utat, és persze a Caminó újra meg újra ott volt velünk.

Hetedik nap

Május 8. kedd

Reggel már nem kellett az esőkabát, szép a reggel és nevetett ránk a kora reggeli napfény. Az úton még tócsákban állt a víz. A kisközértbe vásároltunk élelmet, nem tudni mire számítsunk. Eddigi tapasztalataink azt mutatták, jó, ha mindig van a zsáunkban elemózsia. A kis-Duna torkolatát megcsodáltuk, fantasztikus látvány volt a reggeli fényekkel. Végig a gáton emberekkel találkoztunk, akik közmunkát dolgoztak. Beszélgettünk velük, sajnos nagyon lehangoló volt, amit tőlük hallottunk. Fájdalmas érzés volt szembesülni a valósággal. A gátról nézve nagyon szép volt a táj, a zöld minden színe megtalálható a földeken. A földek szépen megmunkálva Árnyékban ma sem volt részünk, pedig igencsak rátüzelt az öreg nap. Dunavecsére olyan délidőben értünk. Az útszéli vendéglőben finom menüt ettünk 890,-Ft-ért. Az ebéd feltöltött energiával, de a nap keményen letaglózott, fáradtan bandukoltunk be Apostag falujába, ahol a szállásunk volt. Kedves fogadtatásban volt részünk, bár nagyon szerény a szállásunk a falu óvodájában. Az épület most üres volt, már nem működött funkcionálisan, átalakítás előtt állt és a munkásokkal egy légtérben voltunk elhelyezve. Azonban ez egyáltalán nem volt zavaró, sőt jólesett velük beszélgetni. A zarándoksegítőnk még a mosást is levette a vállunkról, kimosatta géppel ruháinkat, nekünk csak ki kellett teregetni. Hálásak voltunk Károlynak érte, nagyon jólesett, meghatott a figyelmessége, segítőkészsége, ahogyan fogadott bennünket. A másik meglepetés, (ajándék) a szállásért nem kellett fizetnünk. A délutáni napon megszáradtak a ruháink, míg mi bevásároltunk és megvacsoráztunk. A templom zárva volt, így a kertbe kivettünk egy-

egy széket, élvezték a lemenő nap fényeit. Féltem, hogy éjszaka lesz horkolás, gondoltam a 4 munkás közül biztosan egy-kettő horkolni fog, de nem volt, csak igen sokáig nézték a TV-t, ez kicsit zavart, de fejemre húztam a hálósákom, fáradt zarándok gyorsan elalszik.

Nyolcadik nap

Május 9. szerda

Hiába indultunk reggel korán, a nap gyorsabb volt nálunk. A mai napunk is nagyrészt végig a gáton folytatódott. Dunaegyházán ittunk kávé és némi ételmezt vettünk magunkhoz. Bármennyire is szép a táj, nekem itt már kicsit elegendő volt a gátból, hiányzott az erdő. Olyan libasorban mentünk, jó nagy távolságokra egymástól, ha az első megállt pihenni, bevárta az utolsót, ilyenkor persze le kellett a gátról menni és keresni valami árnyéket. Éva és Ági jól bírták az utat, bár a meleg Ágit nagyon megviseli, vérnyomásproblémája van. Nemcsak kellemes zarándoktársak, nagyon pozitív gondolkodású emberek. Ma nehezen viseljük a meleget és Kalimajor felé vezető betonút sem volt ínyére a talpamnak. Végül is úgy elmentünk Kalimajor mellett, hogy észre sem vettük. Éva ugyan mondott valami olyat, hogy nézzétek ott valami birtok, lehet. De a betonút annyira monoton volt, hogy mi csak mentünk, mentünk..... velünk szemben jött egy biciklis nő, kérdeztük tőle, messze van még Kalimajor? Mire ő, kb. 3 km-re mögöttük! Erre jót nevtünk. Az öreg székely ember vicce jutott eszünkbe, mikor felvette szekere a vándort, aki Kolozsvárra szeretett volna eljutni. Csakhogy az öreg épp ellenkező irányba ment. Szótlanul döcögött velük a szekér, már vagy félórája, amikor a vándor érdeklődött, bátyám, messze van Kolozsvár? Hát, nem olyan messze öcsém. Eltelt egy-két óra, a vándor újra megkérdezte, bátyám, messze van Kolozsvár? Hát Öcsém, mostmár igen messze! Nevtünk saját balgaságunk történetén. Előző nap, amikor telefonon a szállást le szeretettük volna foglalni Kalimajorba, zarándoksegítőnk azt mondta nincs hely, mert ki van adva az olasz vadászoknak. Erre mit ad az Isten? Jött velünk szemben gyalog két fiatalember, pergő nyelvük elárulta, olaszok. Ági nagy vidáman odaszólt nekik magyarul. Aludjatok jól az ágyunkban! Az olaszok csak megfordultak, hogy mit akarunk tőlük, mit nevetünk olyan jól, de mi csak mentünk....mentünk nevetve tovább. Józsi zarándoktársunk, aki reggel jóval korábban indult nálunk, persze nem tévesztette el Kalimajort. Sok fényképet készített és mesélt nekünk, hogy mit látott a kastélyban. Mi csak legyintettünk, már nem számít. Hartán az Eszter fogadóban remek a szállásunk és újra barátságos fogadtatásban részesültünk. Miután elvégeztük a szokásos zuhanyzás, mosás teregetés ceremóniáját élelem után néztünk. Bementünk a faluba és finom vacsorára találtunk a helyi vendéglő kerti teraszán. Előtte én még megkerestem az orvosi rendelőt. Mióta elindultunk, illetve még az első napon valamitől teljesen kipirosodott és megduzzadt a jobb térdem környéke. Valami allergia lehet, mert napok óta nem múlt el, sőt terjedt a combom és kezdtem aggódni. A doki megnyugtató, túléltem, igaz lassan, de el fog múlni, adott rá valami csodakenőcsöt. Hazafelémenet betértem a templomba. A lányok nem akartak bejönni, fáradtak voltak, megvárnak egy kútnál a padon. Csak néhány öregasszony vett részt, valami emlékmise volt. Itt találkoztam egy evangélikus lelkésszel és feleségével, aki segített a pecsételés dolgában. Néhány perc kellemes beszélgetés nagyon jó esett, áldással bocsátott el. Meghatódtam. Utamon most először kaptam áldást paptól. Szállásunk felé sétálva még egy csodás naplementét is kaptunk ajándékba. Jókedvű esténk volt és eddigi legjobb szállásunk.

Kilencedik nap

Május 10. csütörtök

Reggeli indulásunk, a három kereszt előtt megilletődve álltunk..... Utunk egy darabig a betonos gáton ment, majd bevezetett az erdőbe. A harmattól, térdig vizesek lettünk és a jelek is bizonytalanok lettek, illetve nem is láttuk őket. Valószínű, hogy a zöld lombok eltakarták, ezért nagyon figyelni kellett. Dunapatajon finom kávé ittunk, megreggeliztünk. A templom ugyan zárva volt, de a múzeumot kinyitották nekünk. Fiatal, lelkes múzeumvezető fiú, olyan szeretettel beszélt a különleges épületről, amely az unitárius templom része, percek alatt ámultba ejtett szakmai felkészültségével. Továbbhaladva a Szelidi-tó felé egyhangú, volt az út, a betonnak sem örült a talpunk. A Bencze kastély természetesen el volt kerítve bemenni nem lehetett. Gondolom valami privát kastély. Hosszú kegyetlen utunk volt, úgy éreztünk több kilométereket is kerültünk, valószínű a nádas miatt hatalmas kitérőt tettünk- legalábbis én így éreztem. Úgy tűnt kilométereket mentünk, és még mindig a kastély

tornyát láttam közeledni. A kukorica és gabonamezők – amellet, hogy csodaszépek- végtelennek tündek és ma is volt 30 fok. Kicsi alföldi falumra gondoltam, gyermekkoromra..... a búzamezőket végtelen látványa fantasztikus örömmel tölti el lelkem, mint kislánykoromban, most sem bírtam megállni, hogy bele ne gázoljak a búzába, néhány szálat kihúztam, keresztet fontam belőle, letettem az útra. Végre beértünk a kihalt falu szélére, Gombolyagra. Megállapítottuk, itt igazi „caminós” zarándokszállás, vagy ifjúsági tábor működhetne. Eszembe jutott, mit írt Rumi Imre erről a helyről. Egyetértettem vele és óhatatlanul én is, ugyanazt gondoltam. Minden adott volt itt, annak ellenére, hogy most még nagyon elhanyagolt a hatalmas épület, azonban a kert szép és rendezett volt. Megmosakodtunk, a WC-k és mosdók nyitva voltak, majd zsákunkból elővettük a vásárolt élelmet és megebédeltünk. Nagyot pihentünk, ránk is fért. A hősi emlékmű előtt tisztelettel álltunk meg pár percre. A meleg és „sehol árnyék” tovább kísért. Nagyon fáradtan értünk be Kalocsára. Nehezen találtuk meg szállásunkat, de végül is minden rendben volt. Kedvesen fogadtak a kollégiumban. Péter estefeje újra csatlakozott hozzánk, holnap megint velünk gyalogol. Miután lezuhanyoztunk, kimostunk, elmentünk vacsorázni, igen finom és hatalmas adagot kaptunk a kis kerti vendéglőben. A maradékot szívesen becsomagolták, megvolt a reggelink is, legalábbis nekünk lányoknak, a fiúk mindent felfaltak. A székesegyház renoválás alatt volt, bemeni sajnos nem tudtunk. Szép kis város Kalocsa, de látszik rajta „szegény a város”. Szállásunk nagyon rendben volt, jól aludtunk.

Tizedik nap

Május 11. péntek

Reggel kihalt volt még a város, amikor elindultunk. Olyan jó volt végigmenni a csöndes városon, megcsodálni a sétányon a város szép szobor alkotásait. Bátyáig végig a bicikli úton mentünk, a kiskocsmánál megreggeliztünk, kávéztunk, majd újra jött a Duna-gát. Csodaszép az alföld, de talán már 6. napja kísér a gát. Vágyom az erdő csöndjére, hűsítő lombjaira, csicsergő madarai énekére..... A gáton itt is közmunkások..... panasz és panasz..... A hőség ma is útítársunk. Nehezen bírtuk. A gáton izzadva azon gondolkodtam, mi van itt augusztusban???? Csak a hőség és végeleáthatatlan gát.... Vajon hogyan bírják ezt majd a zarándokok???? Lesz-e ebből a magyar zarándokútból néhány évtized múlva igazi lelki zarándokút???? Vagy nem ezen múlik egy zarándokút sikere? Sok-sok kérdés volt bennem. Bízom benne, hogy sok hozzám hasonló „bolond” tapossa majd ki ezt az utat. Talán az út végén már tisztábban látok.... Nagyon fáradtak voltunk, amikor beértünk Fajsza, pedig ez a mai, a legrövidebb szakaszunk. Mi lányok simán tovább mentünk a gáton, Péter és Józsi integetett, hogy térjünk le a gátról, megérkeztünk! Fajszi vendéglátóink nagyon kedvesek voltak. A révház a Duna partján, úgy örültünk neki, mintha 5*-os hotelt kaptunk volna. Miután lezuhanyoztunk, kimostuk izzadt ruháinkat, pihentünk kicsit és valami élelem után néztünk a faluba. A faluban végig, szépen jelzett zarándokjelzésekkel talákoztunk. Igazi zarándokfaluban éreztük magunkat. Gábor az itteni zarándoksegítőnk mindent megtett, hogy megmutassa nekünk a falu szépségeit. Kinyitották nekünk a templomot, csodaszép. Mint egy kis katedrális. A községháza is ugyanebben a stílusban épült, majd megálltunk a fajszi fejedelem szobra előtt, aki Árpád unokája volt, ez a táj, ez a vidék volt birtoka, a község róla kapta nevét. A falu a szegényebb falvak közé tartozik, erről árulkodnak a házak, de az emberek kedvesek, barátságosak. Vettünk élelmet a közértbe, Pétert elkísértük a buszmegállóig, elkészöntünk tőle, örültünk, hogy két napot velünk zarándokolt. Délután lábáztatás a Dunába, ki-ki a maga csöndességében pihent. Gábor, még estefeje is „ránk nézett”, minden rendben van-e velünk. Meghatott a kedves figyelmessége. Sokáig gyönyörködhettünk a naplementében. Fantasztikusan szép volt a Duna vizén táncoló vörös fény ezernyi árnyalata. Szállásunk „super” tökéletesen rendben volt. Azt hiszem ilyen jól még egyetlen szállásunkon, sem éreztük magunkat.

Tizenegyedik nap

Május 12. szombat

Korán indultunk, hosszú távunk lesz ma. A Szent László hídon átmelve, már Tolna-megyében érkeztünk. Nagyon vártuk már, hogy változzon a táj. A Sió zsilipnél már éreztük, nemcsak hosszú, nehéz is lesz a mai nap. 10 óra magasságában értünk a keselyűs csárdához, éppen ideje volt egy hosszabb pihenőnek, kávéztunk és finom túrós rétest, ettünk. Sokáig még ismét a gáton mentünk, felettünk egy gólyapár körözött, majd egészen közel –néhány karnyújtásnyira-, a füves rétre leszálltak.

Én nevetve, halkan énekeltem – hogy meg ne riasszam őket-, gólya, gólya gilice, hozzá nékünk kisbabát, 1,2,3-mat, sokat!!!! Még hosszú-hosszú kilométerek következtek a töltésen, a fejünket betakartuk pulóverrel, nagyon perzselt a nap és a szél sem rebbent. De engem a gólyák feldobtak. Semmi sem rontotta el a kedvem, még a hőség sem. Későn vettük észre, hogy le kellett volna menni a kék jelzésen a vasútnál az erdőbe. Találtunk egy bevezető utat és örültünk a hús erdőnek. Az erdei vasútnál kisgyermekes családokkal talákoztunk. Fiatal pár, karján 8 hónapos szőke kékszemű tündérke. Előttük két másik kis gyerek. Jó volt látni vidám kacagásukat. (Istenem, vajon az én unokám milyen lesz, szőke, barna, kék, zöld, vagy sötét szemű???) Az erdei tóban békakonzertet hallgattunk, miközben egy padon elmajszoltuk szendvicseinket. Kár, hogy hamar véget ért az erdő és újra a vissza kellett menünk a töltésre. Mire elhagytuk az M-6-ost, lógott a nyelvünk. Örültünk, amikor megpillantottuk leendő szálláshelyünket. Igaz több mint egy órát vártunk, míg be tudtuk menni, de a fák árnyékában - bakancsainktól megszabadulva- a beérkezés örömeivel nyújtóztunk végig a fűben és türelmesen vártunk, míg ideér zarándoksegítőnk. Itt is kedves vendéglátásban és jó szállásban részesültünk. A faház, ami szállásul szolgált volna nekünk, igen felmelegedett, szállásadónk így a tanteremben invitált bennünket, ahol kellemes hús volt. Nagyon örültünk neki, megköszöntük figyelmességét. Mivel a város több mint 3 km-re volt, egyikünknek sem jutott eszébe, bemenni. Hozatunk vacsorát a pizza futárral, finom leves és salátát ettem. Este vendéglátónk bemutatta a kertészetet és újhagymával kedveskedett nekünk. Éjszaka vihar volt, nem is akármilyen, rosszul aludtunk miatta.

Tizenkettedik nap

Május 12. vasárnap

Reggel sokáig topogtunk, vártuk hogy elálljon az eső, végül is úgy döntöttünk, erre nem várhatunk, hosszú út áll előttünk, így magunkra vettük az esőkabátot, csendben indultunk a város felé. Lehült a levegő. Szekszárdig végig vert az eső. Az első templomban csuromvizesen értünk, de misére sokat kellett volna várnunk, csendben imádkoztunk, majd folytattuk utunkat. A golgota és a kilátó környékén még reménykedtünk, hátha eláll. A mai utunk újra esőnap volt. Jó hogy Szekszárdon vettünk élelmet, mert sehol nem találtunk nyitva élelmiszerüzletet, de még kocsmát sem. Az eső ellenére gyönyörűséges tájakon mentünk, érdekes módon mai napunk az esőnap mellett olyan „csend” napja is volt. Teréz anya egyik bölcselete jutott eszembe.

„A csend gyümölcse az ima. Az imádság gyümölcse a hit. A hit gyümölcse a szeretet. A szeretet gyümölcse a szolgálat.”

Micsoda hit és bölcsesség rejlik e szavak mögött..... Az erdő vizesen, sárosan is szép volt. Ízelítőt kaptunk a Mecsek szépségéből. Ófalu előtt már oszladozni, kezdtek a felhők és a szél is feltámadt. Elbűvölt bennünket a táj szépsége. Szállásunk és vendéglátónk kedves volt, finom vacsorával várt bennünket. Ez a zarándokszállás még a „spanyol szállások” között is dicséretesen megállná a helyét. Bekapcsoltuk a radiátort, jólesett a melege. Vacsora után gondoltuk járunk egyet a kis faluba és megnézzük a templomot. Sajnos zárva volt, de a külső ajtó nyitva, így megcsodálhattuk a kicsi templom egyszerű szépségét. Hazafelé bementünk a kocsmába, vettünk egy üveg bort, a száláson megittuk. Nagyon jó szállásunk volt, jól aludtunk.

Tizenharmadik nap

Május 13. hétfő

Korán indultunk, az eső ugyan nem esett, amolyan borús időnk volt. Elbúcsúztunk a kedves Ófalutól, néhány kilométert betonúton mentünk, illetve Mecseknádasdig, nem vállaltuk ma a saras, vizes erdőt. Nem akartunk már reggel térdig vizesek lenni. Megreggeliztünk az első kis büfében nagyon finom kolbászt, hurkát ettünk finom, puhakenyérrel. Fenséges volt. A Trieb vendéglőben hiába szeretttük volna elkérni a Havas Boldogasszony kápolna kulcsát, nem volt szerencsénk. A hölgy azt mondta, nem adhatja nekünk oda, csak kísérettel mehetünk be, ő meg most egyedül van. Kicsit csalódottan mentünk tovább, azonban a kálvária látványa kárpótolt bennünket. Az Árpád-kori templommal hasonlóan jártunk, azt is csak körbejártuk. Az erdő még vizes, eléggé nyálkás volt, óvatosan mentünk. Óbányára beérve, szerencsénk volt, kinyitották nekünk a templomot és a múzeumot is. Kedves falucska, barátságos emberekkel. A faluból kivezető út már az erdőbe vezetett, az ég ismét megnyitotta

csatornáit és szitálni kezdett az eső. Ez azonban nem zavart bennünket. A táj szépsége az erdő csöndje, a völgyek, csordogáló patakok kísérték végig, no meg az eső. Így értünk be Püspökszentlászlói albarétumba. A kastélyt igen leromlott állapotban találtuk, néhány éve, (vagy évtizede?) jártam erre, ehhez viszonyítottam. Lelkigyakorlatos házban szerettünk volna, megszállni, de nem tudtuk a kapcsolatot fel venni telefonon. Így Bea asszonynál szálltunk meg. A környéken sehol nem tudtunk ételmezt venni, szinte semmi elemőzsia nem volt zsákjainkban, nagyon éhesek voltunk. Bea asszony felajánlotta, főz nekünk egy forró zöldség levest, hogy egy kicsit átmelegedjünk. Nagyon örültünk neki, igaz nem laktunk jól, ami tartalékunk volt, néhány falat csoki, azt reggelre tartogattuk, nem mertük megenni. Miután lezuhanyoztunk, úgy véltük, teljesen felesleges mosnunk, úgy sem szárad meg. Inkább átmentünk a lelkigyakorlatos házba, hátha otthon lesz Ervin atya. Nagy szeretettel nyitott nekünk ajtót és Ő szabadkozott, elnézést kért, amiért nem sikerült a telefonos kapcsolatfelvétel, tegnapi nap nem sokat tartózkodott a házban. Megkérdezte részt veszünk-e az esti misén, amit nagy ajándékként éltünk meg mindannyian. Tudom, hogy nem illik ilyen, szót használni egy papa, de fantasztikus jó fej a kis öreg. Annyi bölcsesség, szeretet van benne, minden szavát ittuk! Szavai szívből jöttek „valahonnan fentről” és könnyeket csaltak szemünkben. Meleg öleléssel búcsúztunk, zárandokutunk legszebb estéjét adta nekünk Ervin atya. Utunk során az egyetlen hely volt, ahol ilyen közvetlen kapcsolatot tudtunk teremteni az esti mise alatt. Úgy is fogalmazhatnék, lelki muníciót adott nekünk a célbaérkezés előtt. Szívesen invitált, bármikor, ha erre járunk ne kerültük el, mindig szívesen látott vendégek leszünk. (Este imámban foglaltam a nevét, éljen sokáig, jó egészségben.) Szobánk jó meleg és kényelmes volt. Boldogan mondtam köszönetet a mai csodálatos napunkért a Teremtőnek, mielőtt álmra hajtottam fejem. Az eső egész éjszaka rendületlenül esett, mintha soha nem akarna elállni.

Tizennegyedik nap

Május 14. kedd

Reggel melegen öltöztünk, lehült a levegő és az erdő lucskos, sáros, csúszós volt. Az eső újra elkezdett szitálni, aminek nem örültünk, de különösebben nem is zavart bennünket. Zobákpusztán csalódnunk kellett, ételmezt nem tudtunk venni. Rejtett csokitartalékunkat osztottuk meg egymás között, és ha nem is voltunk szomjasok, legalább vizet ittunk éhség ellen. Mikor Árpádtetőre értünk hatalmas volt az örömünk. Először is pálinkát ittunk, annyira át voltunk fázva, majd finom meleg szendvicset ettünk. Nagyon jólesett a pihenés és a táplálék, mert teljesen ki voltunk. Az eső is kegyeskedett elállni és megmutatta arcát a nap. Nehéz volt az erdei terep, bár az erdő csodálatos volt így vizesen, elázva is, nagyon kellett figyelni, a lábunk alá nézni, mert csúszott az avar alatt. A Dömör kapunál újra megpihentünk és friss vizet vettünk, itt már szép napsütés fogadott bennünket. Szerettünk volna bemenni a Havas Boldogasszony kegykápolnába, de a megadott telefonszámot nem vették fel. Azért így is örültünk, körbejártuk a kápolnát leültünk a lépcsőn, kicsit magunkba mélyedve néztük az alattunk elterülő várost. Pécs kedvenc városaim, közé tartozik. Elnézelődtünk egy ideig, majd indultunk szállásunk felé, amely ma a Pálosok kolostorában volt. A Tettyei domboldalon a Magaslati útról újra-meg újra megálltunk gyönyörködni a város és a táj szépségében. Fáradtan értünk a Pálosok kolostorához, ahol kedvesen fogadtak, megkérdezték elfogadjuk-e a délről maradt tojásos levesüket? Hálásan megköszöntük, akkora tállal kaptunk, hozzá finom puha kenyérgosarat! Mi az utolsó falatig kiürítettük a tálat. A kenyérből viszont maradt még későbbre is. Ma is csak a legszükségesebb ruháinkat mostuk ki. Villanymelegítőt is kaptunk, ami nagyon jól jött, bakancsainkat meg tudtuk szárítani. Tiszta ruhánk még maradt a zsákunkban mindannyiunknak. Még elmentünk másnapra ételmezt vásárolni a közeli közértbe, biztos, ami biztos, nem akartunk úgy járni, mint tegnap. Este misére mentünk. Nagyon szép a Pálosok temploma. Holnap véget ér utunk..... Amolyan kis búcsúestet is tartottunk. A szállásunk nagyon rendben volt, fáradtak voltunk, jól aludtunk.

Tizenötödik nap

Május 15. szerda

Reggel korán indultunk, tisztában voltunk vele, nehéz utunk lesz, és még mindenki haza is szeretne érni a mai napon. Gyorsan keresztülmentünk a városon, Nagyárpádon gondoltunk iszunk egy kávét, nem sikerült. Elhagyva a települést, rögtön eltévedtünk, de aztán megtaláltuk a hegyes irányt, a réten

egy fűzfánál nagynehezen felfedeztük a jelünket. A lombok annyira benőtték, hogy alig láttuk meg. Pogány nagyon szép üdülő-település, igaz szinte egy lélekkel sem találkoztunk. A horgászto és környéke festői szépségű táj. Olyan szerencsénk volt, hogy néhány vízimadarat egészen közlelről megcsodálhattunk. Kocsma itt is zárva, jó hogy volt élelem a zsákunkban. Szelíd dombokon birkák legelésztek és néhol teheneket is, láttunk. Igazi csendélet, tó, madarak, kolompoló birkanyáj, és a templomtornya, valami szépséges volt. Szívesen megálltam volna időzni és élvezni a perc szépségét....de nem lehetett.... Máriagyűd még messze van! Igen hosszú út vezetett Bisére. Az úton nem voltak jók a jelzések, nagyon kellett figyelni és néha csak érzéseinkre támaszkodva mentünk. Végűl a Mária jeleket találtuk meg, azt követtük. A faluba érve ismét zárva volt a kocsma és az élelmiszer bolt is, hatalmas lakatpánt volt rajta, a helybeli közmunkások mondták bezárt. Vízért tudtunk venni, a parknál volt kút. Egy padon ebédeltünk, pihentünk majd folytattunk utunkat. A templomuk olyan kis ütött kopott volt, a kerítésen keresztül megszemléltük, itt nem igen tartanak misét, pedig valaha szebb napokat is élhetett ez a templom. A táj gyönyörű. A Tenkes-hegy csak lassan közeledett felénk. Mint La-Fabánál, majd kiköptük a tűdönket mire átmentünk rajta. Én itt már lemaradtam, lassítottam lépteim, egész úton a rózsafüzért mormoltam, tudtam, hamarosan célhoz érek. Az este már búcsúztunk egymástól, zarándoktársaimnak időre kellett beérni a buszindulás miatt. Én nem akartam rohanni, készültem a megérkezés örömére. Amikor megpillantottam a kegytemplomot megálltam, lenéztem a templomhoz vezető útra. Furcsa érzések kavarohtak bennem. Vége az utamnak. Vártam már nagyon és mégis most kicsit sajnáltam, hogy vége. Ebből a szögből még nem láttam a kegytemplomot. Lassan érkeztem a lejtős terepen. Felmentem a templom lépcsőn, a bejárat előtt felnéztem a feliratra „Oltalmad alá futunk Istennek szent Anyja” ..... Sírva fakadtam.... Milyen más volt zarándokként megérkezni! Egyszer, évekkkel ezelőtt már jártam itt, most mégis úgy néztem a sugárzó Máriára, mint aki még soha nem látta. Igen, így még nem láttam! Mária sugárzott és mintha valami erő jött volna ki belőle, elárasztott engem szeretetével. Sírva borultam le, egyszerűen nem tudom mi volt velem, olyan zokogásba törtem ki. Hosszan, sokáig folytak még könnyeim, míg lassan megnyugodtam. Már tudtam „normálisan” gondolkodni. Sokáig időztem a templom csöndjében, majd a plébánián lepecsételtetem a zarándokútveletemet. A zarándoktársaim már rég elmentek, egyedűl maradtam. Jó volt a magam csendességében végigjárni a golgotát. A Fájdalmas Szűzanya szobránál gyertyát gyűjtöttem, hosszan beszélgettünk. Majd újra visszamentem a templomba. Férjem jött értem, a bolyi sógorommal, lenn a templom előtt már vártak rám. Bolyi nővérem finom vacsorával kedveskedett nekünk. A késő esti órákban érkeztünk haza. Nagy öröm újra az otthon melegét érezni és saját ágyamban hajtani álomra fejem.

Utószó:

Hálás vagyok a Teremtőnek, hogy végigjárhattam a Magyar Zarándokutat. Nem lehet összehasonlítani az El-Caminóval és nem is szabad. (Majd, ha a mi utunk is ezer éves lesz!) Most még gyerekcipőben járunk. Az úton jó, ha társaid vannak, én -aki megjártam a Caminót- egyedűl nem merném vállalni az utat. Az egész úton, Esztergomtól Máriagyűdig, Ágin és Éván kívül, egyetlen zarándokkal nem találkoztunk. Utunk során újra és újra meg kellett állapítanom, szép országunk van, és mi büszkék lehetűnk rá. Hogy hogyan alakul a Magyar Zarándokút, milyen úton haladunk tovább, azért mi is felelősek vagyunk. Utam végén már tudom mitől volt olyan nehéz ez az út, de ezt mindenkinek saját magának kell megtapasztalnia. Hálás vagyok a Magyar Zarándokút kigondolójának és megteremtőinek, mindazoknak, akik segítik az úton a fáradt zarándokokat! Jó volt hazai tájakon zarándokolni. Kívánom minden zarándoktársamnak, ha hívást érez, induljon el, de ne csak lelkileg, fizikailag is készüljön fel, mert az út nem könnyű, de minden fáradságot megér! Aki végigjárja ezt az utat az biztos jó úton, jár!

Buen Caminó!

Koma Gizella

62 éves

budafoki zarándokasszony